

ת"פ 50301/09/22 - מדינת ישראל נגד עומר דאר טהא, מאלק סלאח

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 50301-09-22 מדינת ישראל נ' דאר טהא(עציר)
ואח'

לפני בעניין:	כבוד השופט אברהם רובין המאשימה נגד הנאשמים	מדינת ישראל
		1. עומר דאר טהא 2. מאלק סלאח

גזר דין

1. העבירות בהן הורשעו נאשמים 2-1

הנאשמים 2-1 (להלן: "הנאשמים"), הודו, במסגרת הסדר טיעון פתוח, בעובדות כתבי אישום מתוקנים שהוגשו נגדם, ובהמשך לכך הם הורשעו בביצוע עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע - עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977. ויובהר, בעניינו של כל אחד מהנאשמים הוגש כתב אישום מתוקן נפרד, אך כתבי האישום המתוקנים מגוללים פרשת עובדות זהה לגבי כל אחד מהנאשמים.

כאמור בכתבי האישום המתוקנים, עובר ליום 20.7.22 קשרו הנאשמים קשר לסחור ולתווך בעסקת נשק. במסגרת הקשר ולשם קידומו, פנה ביום 20.7.22 נאשם 2 לנאשם 1, באמצעות יישומן וואטסאפ, ושאל אותו האם הוואטסאפ שלו נמצא תחת מעקב. בהמשך, נאשם 2 הציע למכור לנאשם 1 אקדח מסוג יריחו, והוא אף שלח לו תמונות של האקדח. נאשם 1 השיב לנאשם 2 כי יחזור אליו. למחרת, מסר נאשם 1 לנאשם 2 כי הוא מוכן לקנות את האקדח האמור תמורת סך של 40,000 ש"ח. בתגובה, נאשם 2 דרש תמורת האקדח סך של 43,000 ש"ח ואמר שאם לקוחו של נאשם 1 מעוניין בכך, אזי ניתן להביא את האקדח כדי לבחון אותו. נאשם 1 ענה לנאשם 2 שימסור לאחר כי הוא מוכן לקנות את האקדח בסכום של 42,000 ש"ח. כאמור, לנוכח העובדות האמורות הורשעו שני הנאשמים בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע.

2. נאשם 1 צירף תיק נוסף (ת"פ 3853-09-22) (להלן - "כתב האישום המצורף"), במסגרתו הוא הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של ניסיון הצתה בצוותא - עבירה לפי סעיפים 448(א) + 25 + 29 לחוק העונשין, ובעבירה של ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיפים 274(1)+(2)+(3) בצירוף עם סעיף 25 לחוק העונשין.

על פי האמור בכתב האישום המצורף, במועד שאיננו ידוע למאשימה, במהלך חודש מאי 2022, הכין אדם בשם אנס

רטרוט כ-15 בקבוקי תבערה כדי להשליך אותם לעבר כוחות הביטחון המוצבים במחסום מחנה הפליטים שועפט. במקביל לכך, נאשם 1 שלפניי (נאשם 3 בכתב האישום המצורף) ואחרים, הצטיידו בכוורות זיקוקים במטרה לירות את הזיקוקים לעבר כוחות הביטחון. בהמשך לכך, רטרוט ונאשם 1 נפגשו יחד עם אחרים בסמוך למחסום, ולאחר שהם כיסו את פניהם ברעלות עלה נאשם 1 לגג מבנה סמוך למחסום וירה משם זיקוקים לעבר כוחות הביטחון שעמדו במרחק של כ-80 מטר. באותה עת, השליכו רטרוט ואחרים בקבוקי תבערה מגג המבנה וממפלס הרחוב, וכן ירו אף הם זיקוקים לעבר כוחות הביטחון. כוחות הביטחון החלו בירי גז מדמיע לעבר רטרוט, נאשם 1 ואחרים, ואלו התפזרו.

כמו כן, במועד נוסף במהלך חודש יולי 2022, נאשם 1 נטל יחד עם אחרים חלק בהתפרעות שהתקיימה במחנה הפליטים שועפט. במהלך ההתפרעות השליכו נאשם 1 ואחרים אבנים לעבר כוחות משטרה שעסקו במעצר של דרושים לחקירה.

3. תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 1

נאשם 1 בן 23, רווק, מתגורר בשכונת שועפט בירושלים. נאשם 1 נתון במעצר עד תום ההליכים. טרם מעצרו נאשם 1 לא עבד לאחר שהיה מעורב בתאונת דרכים בזמן עבודתו כעובד תברואה. כעולה מהפסקה האחרונה בעמוד הראשון בתסקיר שירות המבחן, המצב במשפחתו של נאשם 1 איננו תקין, אף שנאשם 1 ניסה להציג את המערכת המשפטית באור אחר.

נאשם 1 למד עד גיל 13 בבתי ספר במחנה הפליטים שועפט, ולאחר מכן הוא הועבר לפנימייה בשל מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו, שם הוא שהה ולמד עד גיל 17. לאחר שנאשם 1 עזב את הפנימייה הוא עבד במשך כ-3 שנים בעבודות ניקיון. לאחר מכן החל נאשם 1 לעבוד במסעדה, ואז שב לעבוד בתחום הניקיון. כעבור חודש נפגע נאשם 1 בעת עבודתו מרכב חולף ונגרם לו - כך לפי דבריו במפגש עם שירות המבחן - שבר בגב. יצוין כבר עתה, כי המסמך הרפואי שהגיש נאשם 1 (נע/1), איננו מלמד על קיומו של שבר בגב.

לנאשם 1 אין עבר פלילי.

בנוגע לעבירה נושא כתב האישום הנוכחי לא נטל על עצמו הנאשם אחריות מלאה. לדברי נאשם 1 לא הייתה לו כוונה לתווך במכירת הנשק, אלא רק להגיב למוכר כדי שיפסיק לבקש ממנו למכור. לדברי נאשם 1 המוכר הוא קרוב משפחתו ועל כן הוא התקשה לסרב לו, דבר שהיה מחייב אותו להתמודד עם אי הנעימות שהייתה עלולה להיווצר כתוצאה מהסירוב.

בנוגע לעבירות נושא כתב האישום המצורף, גם על עבירות אלו התקשה נאשם 1 ליטול אחריות מלאה. לדבריו הוא ביצע את העבירות על רקע לחץ חברתי שהופעל עליו כאשר הוא ראה את חבריו נוהגים באופן דומה. לדברי נאשם 1 הוא לא ביצע את העבירות מתוך רצון לפגוע בכוחות הביטחון, אלא מתוך חוסר שיקול דעת שעליו הוא מצטער.

לטענת נאשם 1 חווית מעצרו הנוכחי קשה לו, והיא חידדה עבורו את גבולות המותר והאסור. נאשם 1 לא גילה נזקקות להשתלבות בהליך טיפולי. שירות המבחן התרשם כי נאשם 1 נמצא בשלב של גיבוש זהותו הבוגרת, וניכר שהוא מחזיק בעמדות שלעיתים מצדדות בהפרת נורמות חברתיות ובהתנהגות

עוברת חוק. שירות המבחן התרשם כי נאשם 1 פועל לעיתים מתוך חוסר שיקול דעת. נאשם 1 גם התקשה להתייחס באופן מעמיק לאורחות חייו ולדפוס התנהגותו המכשילים. נאשם 1 תולה את מעשיו בגורמים חיצוניים שונים, והוא מתקשה לקחת אחריות מלאה על העבירות שביצע. יחד עם זאת, שירות המבחן התרשם, בין היתר לנוכח עברו הנקי של נאשם 1, כי מדובר בנאשם אשר יש לו יכולות וכוחות לשמור על יציבות תעסוקתית, ואשר שאיפותיו לעתיד נורמטיביות ומתמקדות ברצונו לסייע למשפחתו מבחינה כלכלית ולשמור על קשר מטיב עמה. שירות המבחן העריך כי מעצרו של נאשם 1 מהווה עבורו גורם הרתעתי. בסיכומם של דברים המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה מוחשית על נאשם 1 בדמות מאסר בפועל שיהווה עבורו גבול חיצוני מרתיע.

4. תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 2

נאשם 2 בן 24, נשוי ועובד באופן זמני כטבח במסעדה. נאשם 2 נעצר, אך לאחר מכן הוא שוחרר ומאז הוא שוהה בתנאי מעצר בית בבית משפחת אשתו. טרם מעצרו עבד נאשם 2 בתחום החשמל. נאשם 2 סיים 10 שנות לימוד ובהיותו בגיל 16 הוא החל לעבוד עם אביו בתחום החשמל. מצבה הכלכלי של משפחת נאשם 2 איננו טוב, אך לדברי נאשם 2 הוריו עשו מאמצים לספק את צרכי ילדי המשפחה.

לנאשם 2 אין עבר פלילי.

נאשם 2 מסר כי נאשם 1 הוא קרוב משפחה שלו מצד אמו. לדברי נאשם 2 הוא פנה לנאשם 1 באופן אקראי לצורך מכירת האקדח והנ"ל נענה. הנאשם 2 טען בפני שירות המבחן כי התמונות ששלח לנאשם 1 לא היו תמונות של אקדח אמתי שהיה ברשותו. לטענת נאשם 2 לא היה בכוונתו למכור נשק, והוא לא החזיק בנשק, ברם הוא גם טען כי מטרתו בביצוע העבירה הייתה לגרוף רווח כלכלי.

שירות המבחן התרשם כי בשיחותיו עמו התקשה נאשם 2 להתבטא באופן אותנטי וכי הוא נטה להציג פסאדה חיובית. בסיכומם של דברים ציין שירות המבחן, כי בשל התייחסותו המצמצמת של נאשם 2 לעבירה היה קושי לבחון את המניעים שעמדו בבסיס ביצוע העבירה. על כן למרות עברו הנקי של הנאשם ולמרות יציבותו במישור התעסוקתי, וכן שאיפותיו הנורמטיביות בעתיד, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית, אלא הוא המליץ על הטלת ענישה מוחשית על נאשם 2 שתהווה גורם מרתיע לעתיד.

5. טענות המאשימה לעונש

ב"כ המאשימה הדגישו בטיעוניהם כי עבירת קשירת הקשר בה הורשעו הנאשמים נועדה להוציא לפועל עסקת נשק. כיוון שכך, טענו ב"כ המאשימה כי יש לגזור על הנאשמים עונשים חמורים כמקובל בעבירות נשק בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון. בהמשך לכך טענו באי כוח המאשימה, כי יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בגין עבירת קשירת הקשר על 6 עד 15 חודשי מאסר בפועל, וכי יש לגזור על הנאשמים בגין עבירה זו עונש של 8 חודשי מאסר בפועל, זאת בין היתר לנוכח עברם הנקי והודאתם מחד גיסא, והצורך בהרתעה מאידך גיסא.

לגבי כתב האישום המצורף בו הורשע נאשם 1, טענו ב"כ המאשימה כי יש לתת משקל לחומרה לעובדה שבשני האירועים נושא כתב האישום המצורף כוונו פעולות הנאשם ושותפיו נגד כוחות הביטחון. כן נטען, כי יש לתת משקל

לחומרה לעובדה שהמעשים תוכננו מראש. על כן טענו ב"כ המאשימה, כי מתחם העונש ההולם בגין העבירות נושא כתב האישום שצורף צריך לנוע בין 36 ל- 64 חודשי מאסר בפועל לשתי העבירות יחדיו. ב"כ המאשימה הסכימו כי בעניינו של נאשם 1 ניתן לחפוף חלק מעונשי המאסר, וטענו כי בסיכומו של דבר ראוי לגזור עליו עונש של 40 חודשי מאסר בפועל.

6. ראיות וטיעוני נאשם 1 לעונש

נאשם 1 הגיש כראייה לעונש מסמך רפואי (נע/1) בדבר פציעתו בעבודה בתאונת דרכים בשנת 2022. על פי האמור במסמך, בתאונה לא נגרמו לנאשם 1 שברים, אך נגרמו לו כאבי שרירים.

ב"כ נאשם 1 טען, כי את מתחם העונש ההולם בעבירת קשירת הקשר ראוי להעמיד על מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות עד 10 חודשי מאסר בפועל. ב"כ הנאשם 1 טען כי זהו המתחם ההולם בשים לב לכך שנאשם 1 לא יזם את עבירת הקשר, ובשים לב לכך שזניחת הקשר נעשתה לאחר 24 שעות בלבד ביוזמת הנאשמים וללא התערבות של כוחות הביטחון.

בכל הנוגע לכתב האישום המצורף טען ב"כ נאשם 1, כי יש להעמיד את מתחם העונש ההולם על 10 עד 24 חודשי מאסר, זאת בגין שתי העבירות בהן הורשע נאשם 1. ב"כ נאשם 1 הדגיש כי בכל הנוגע לאירוע הראשון המיוחס לנאשם 1 בסעיף 6 לכתב האישום המצורף, יש להביא בחשבון לקולה כי נאשם 1 אמנם ירה זיקוקים לעבר כוחות הביטחון אך הוא לא יידה לעברם בקבוקי תבערה.

ב"כ נאשם 1 טען כי את עונשו של הנאשם בגין שני כתבי האישום יש למקם בתחתית המתחם, וכי יש אף "לחפוף בין מתחמי הענישה" - כלשונו של ב"כ נאשם 1 - זאת לנוכח גילו הצעיר של נאשם 1, עברו הנקי, הודאתו, ונסיבות חייו המורכבות.

בסיכומו של דבר טען ב"כ הנאשם, כי יש לגזור על הנאשם עונש של 2 חודשי מאסר בגין עבירת הקשר, 10 חודשי מאסר בגין העבירות של ניסיון ההצתה וניסיון תקיפת השוטרים בנסיבות מחמירות, ובסך הכול 12 חודשי מאסר בפועל.

7. טיעוני נאשם 2 לעונש

ב"כ נאשם 2 הדגיש בטיעונו כי הגם שניכרת החמרה בדין ובפסיקה בנוגע לענישה בעבירות נשק, הרי שאין לשכוח כי הענישה לעולם אינדיווידואלית. ב"כ נאשם 2 טען כי יש להביא בחשבון את העובדה שבנסיבות העניין התמצתה עבירת קשירת הקשר בהודעת וואטסאפ ששלח נאשם 2, אשר אליה לא נלוו מעשים נוספים. כן טען ב"כ נאשם 2, כי לא הוכח שהנשק שהתיימר למכור נאשם 2 היה כלל בחזקתו, או שהייתה לו גישה לנשק כזה. כיוון שכך, טען ב"כ נאשם 2, כי יש לקבוע שמתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר על תנאי לבין מספר נמוך של חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. ב"כ נאשם 2 טען, כי אין לגזור על נאשם 2 עונש שיעלה על מספר מועט של חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, זאת לנוכח עברו הנקי, הודאתו, חרטתו, העובדה שהוא שהה כחודש במעצר ממש, ולנוכח הפגיעה שעלול לפגוע עונש של מאסר באביו ואמו שמטופלים על ידו, וברעייתו לה הוא נישא אך לאחרונה.

8. דברי הנאשמים

נאשם 1 מסר בתום שמיעת הטיעונים בעניינו, כי הוא מתנצל על מעשיו. לדבריו הוא עשה טעות אשר עליה הוא לא יחזור שוב. נאשם 1 מסר כי הוא מעוניין להשתחרר כדי שיוכל לעבוד ולסייע למשפחתו.

נאשם 2 הבהיר במהלך שמיעת הטיעונים בעניינו, כי הוא איננו חוזר בו מהודאתו. לשאלות בית המשפט הוא אישר באופן כללי את אמיתות האמור בכתב האישום בו הוא הודה, ובאופן פרטני הוא אישר את אמיתות האמור בסעיף 4 לכתב האישום האמור. בסיום הדיון מסר נאשם 2 כי הוא מתחרט על מעשהו וכי עתה לאחר נישואיו הוא מבקש להתחיל חיים חדשים. נאשם 2 הדגיש כי הוא שומר על תנאי שחרורו וכן הוא מסר כי רעייתו בהריון. לאור האמור ביקש נאשם 2 מבית המשפט **"לתת לי הזדמנות חדשה"**, כלשונו.

דין והכרעה

9. מתחם העונש ההולם - העבירה של קשירת קשר לביצוע פשע (שני הנאשמים)

הנאשמים קשרו קשר לסחור ולתווך בעסקת נשק (ס' 1 לכתבי האישום). חומרתה של עבירת הקשר כעבירה קורלאטיבית, נגזרת מחומרתו של הפשע שאת ביצועו בקשו לקדם השותפים לקשר (ע"פ 5170/23 **שי קובס נ' מדינת ישראל** (22.10.23)). (להלן - **"עניין קובס"**). במקרה דנא מטרת הקשר שקשרו הנאשמים הייתה לקדם ביצוען של עבירות תיווך וסחר בנשק. עבירות אלו פוגעות בערכים המוגנים שעניינם בטחון הציבור והשמירה על הסדר הציבורי (עניין **קובס**; ע"פ 6277/20 **היילי נ' מדינת ישראל**, פסקאות 36-37 (24.03.21); ע"פ 147/21 **מדינת ישראל נ' ירין ביטון** (24.02.21)). חומרתה של עבירת קשירת הקשר נלמדת לא רק מחומרתה של העבירה מושא הקשר, אלא גם מהפעולות שבוצעו במטרה להגשימו: **"כך, ככל שהקשר שנוקם כלל מעשי הכנה מוגוונים ומשמעותיים, בעלי אופי פלילי, על מנת להוציא את העבירה מושא הקשר אל הפועל - יהא לדבר השפעה על העונש שייגזר על הנאשם"** (עניין **קובס** בפסקה 14 לפסק הדין).

10. פועל יוצא של האמור לעיל הוא, שהענישה בעבירות של קשירת קשר מוגזנת. כך, בעניין **קובס** שבו העבירה מושא הקשר הייתה עבירת רצח, וכאשר **"טיב הקשר שנוקם הוא מסוג הדומה לפשיעה מאורגנת של ממש"**, נקבע כי: **"נכון היה, בנסיבות העניין, לגזור את עונשם של המערערים בגין עבירת קשירת הקשר בחלק העליון של העונש שקבע המחוקק בצד העבירה"** - דהיינו 7 שנות מאסר. ולעומת זאת, בפסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה בטיעוניה נגזרו על מי שהורשעו בעבירות של קשירת קשר לביצוע עבירות נשק עונשים קלים בהרבה. כך, בע"פ 6985/12 **כמאל נפאפעה אחמד נ' מדינת ישראל** (17.3.13), שבמסגרתו הורשע המערער בעבירה של קשירת קשר לשם סחר בנשק, נגזר על המערער עונש של 8 חודשי מאסר; בע"פ 3974/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (23.12.15), נגזר על מערער שהורשע בארבע עבירות של קשירת קשר לסחר בנשק עונש של 12 חודשי מאסר, ועל מערער נוסף שהורשע בעבירה אחת של קשירת קשר לסחר בנשק נגזר עונש של 8 חודשי מאסר. עונשים קלים עוד יותר נגזרו בפסקי הדין אליהם הפנו ב"כ הנאשמים (לדוגמא - ת"פ (מחוזי ב"ש) 44981-12-21 **מדינת ישראל נ' אלנברי** (22.3.22) - 6 חודשי מאסר בגין הרשעה בקשירת קשר להברחת אמל"ח לישראל; ת"פ (מחוזי י-ם) 42976-08-17 **מדינת ישראל נ' ג'בר** (10.7.19) - מאסרים של 4-5 חודשים לריצוי בעבודות שירות).

11. במקרה דנא, הנסיבות הקשורות בביצוע עבירת הקשר מציבות את חומרתה של העבירה שביצעו הנאשמים ברף חומרה בינוני. מחד גיסא, הקשר נועד לקידום ביצוע עבירות חמורות של תיווך וסחר בנשק, ומאידך גיסא פעולות ההכנה שביצעו השותפים לקשר היו מינימליות. הן כללו רק החלפת מסרים קצרה בתוכנה, שהתפרשה על פני 24 עד 48 שעות בלבד. יש גם להביא בחשבון לזכות הנאשמים את העובדה שהם נעצרו רק כחודשיים לאחר תום קשירת הקשר, ומכאן שיש לתת משקל לטענת ב"כ הנאשמים לפיה בהיעדר ראייה אחרת יש לקבוע כי הקשר לא קודם ומטרתו לא מומשה בשל סיבות הנוצרות בנאשמים, ולא בשל מעורבות של כוחות הביטחון אשר גדעה את הקשר באיבו.

בהמשך לאמור, ובקשר עם הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש להביא בחשבון כי עבירת הקשר הייתה פרי של תכנון מוקדם. הדברים אמורים בוודאי בכל הנוגע לנאשם 2 אשר יזם את הקשר בכך שפנה ראשון לנאשם 1, ברם הם נכונים גם בנוגע לנאשם 1, אשר לא ביצע את העבירה בספונטאניות. הפנייה לנאשם 1 נעשתה באמצעות יישומון הוואטסאפ, ולא פנים אל פנים, כך שהוא יכול היה להרהר בעניין בטרם השיב בחיוב ליוזמתו של נאשם 2. עם זאת, יש לקבוע כי חלקו של נאשם 2 בביצוע עבירת הקשר גדול יותר מחלקו של נאשם 1, כיוון שנאשם 2 הוא שיזם את הקשר. כמו כן יש לזקוף לחובת נאשם 2 את העובדה שהוא העביר לנאשם 1 תמונות של האקדח שאותו הוא הציע למכור, ואף ציין בפניו כי ככל שהקונה מעוניין בכך ניתן גם לבחון את האקדח. עובדות אלו מלמדות, בניגוד לטענת ב"כ נאשם 2, כי הצעתו של נאשם 2 לנאשם 1 הייתה ממשית, וכי הייתה לנאשם 2 נגישות לכלי הנשק המדובר.

הנזק שעלול היה להיגרם כתוצאה מביצוע עבירת הקשר נגזר מהנזק שעלול היה להיגרם אילו העבירה אשר לשמה נקשר הקשר הייתה מתממשת. במקרה דנא אין ראייה או טענה לפיה התממשה העבירה מושא הקשר, ומכאן שבפועל לא ניתן להצביע על נזק מוחשי שנגרם כתוצאה מביצוע עבירת הקשר.

הסיבה שהביאה את הנאשמים לקשור את הקשר היא רצונם לגרוף רווח כלכלי, זאת תוך שהם מתעלמים מהשימוש המזיק שניתן היה לעשות בנשק אילו יצאה לפועל תכניתם העבריינית.

12. לנוכח כל האמור, לרבות רמת הענישה הנוהגת והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי שהן פורטו לעיל, סבורני כי מתחם העונש ההולם נע במקרה זה בין מספר חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

13. מתחם העונש ההולם - העבירות של ניסיון הצתה וניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות (נאשם 1 בלבד)

את שתי העבירות המיוחסות לו בכתב האישום המצורף ביצע נאשם 1 כנגד כוחות הביטחון. במעשיו פגע הנאשם בערכים המוגנים של שלמות הגוף והרכוש, ובנסיבות העניין גם בערך של הסדר הציבורי ושל ההגנה על כוחות הביטחון שעה שאלו עושים את מלאכתם הקשה במטרה להבטיח את הסדר הציבורי ואת שלומו ובטחונו של הציבור. מידת הפגיעה בערכים המוגנים גבוהה, זאת לנוכח העובדה שבאירוע הראשון המפורט בכתב האישום המצורף פעל נאשם 1 בחבורה תוך שימוש בזיקוקים, ולנוכח העובדה כי במקרה השני המפורט בכתב האישום המצורף הוא יידה את האבנים לעבר כוחות הביטחון במסגרת התפרעות, ובמטרה לסכל את פעולת כוחות הביטחון שעסקו במעצרו של דרושים לחקירה.

14. הענישה הנוהגת בעבירות מהסוג שביצע נאשם 1 מחמירה. נפסק כי: **"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן הרבה של עבירות שעניינן יידי בקבוקי תבערה ואבנים, על הסיכון הטמון בהן, ועל הצורך לנקוט לגביהן מדיניות ענישה מרתיעה"** (ע"פ 6894/22 אסכאפי נ' מדינת ישראל (15.8.23)). וכן נפסק לגבי עבירות המבוצעות כחלק מהתפרעות המכוונת כלפי כוחות הביטחון, כי:

"אין צורך להכביר מילים על אודות חומרת מעשיהם של המשיבים. הפסיקה שבה והדגישה את חומרתן של עבירות שעניינן הכנה ויידי של בקבוקי תבערה ואבנים, בפרט כאשר הן נעשות כחלק מהתפרעות המוניים, כלפי כוחות הביטחון ומתוך מניע אידיאולוגי או לאומני; במיוחד כאשר מדובר בעבירות שבוצעו במהלך מבצע שומר החומות; וכן הודגש גם הצורך לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה כלפי עבירות מסוג זה".
ע"פ 1925/23 מדינת ישראל נ' חמזה אבו הדוואן (7.8.23).

ברוח הדברים הללו הפנתה המאשימה בטיעוניה לשני גזרי דין בהם הוטלו עונשי מאסר של ממש על מי שהורשעו בעבירות הדומות לאלו בהן הורשע נאשם 1.

כך, ברע"פ 4770/18 הדרה נ' מדינת ישראל (12.7.18), נדחתה בקשת רשות לערער על עונש של 10 חודשי מאסר, אשר נגזר על המבקש לאחר שהורשע בעבירה של ניסיון לתקיפת שוטר, זאת בגין יידי אבן על שוטר במהלך התקהלות אסורה.

ובע"פ 18/22 אבו זינה נ' מדינת ישראל (27.7.22), אשר נסיבותיו חמורות משמעותית מהמקרה שלפני, בין היתר כיוון שאבו זינה הורשע גם בעבירה של מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה, נדחה ערעורו של המערער על עונש של 30 חודשי מאסר שנגזר עליו בגין השלכת אבנים ובקבוק תבערה אחד, זאת במסגרת התפרעות שהתרחשה במהלך מבצע "שומר חומות". בית המשפט הדגיש בפסק דינו את החומרה הנודעת למעשה של השלכת בקבוקי תבערה, ועל כך שעל העונשים בגין מעשים כאלו: **"להשליט הרתעה ולהשליך את משליכי האבנים והבקת"בים מרחובותינו אל תוך כותלי הכלא כדי להגן על שלום הציבור. המניע האידיאולוגי שמאחורי עבירות אלו ואווירת הטרור שמבצעהן כופים על סביבתם מחייבים הטלת עונשים מחמירים על מבצעי העבירות - גם כאלה שעברם נקי מפלילים"** (שם, בפסקה 4 לפסק הדין).

ב"כ נאשם 1 הפנה לגזרי דין של בתי משפט מחוזיים, בחלקם נגזרו עונשים קלים יותר על מי שהורשעו בעבירות דומות לאלו בהן הורשע נאשם 1 - ת"פ (מחוזי י-ם) 46706-02-22 מדינת ישראל נ' גול (13.12.22) - 14 עד 17 חודשי מאסר; ת"פ (מחוזי י-ם) 32585-03-21 מדינת ישראל נ' קווסמה (10.11.21) - 12 עד 17 חודשי מאסר לנאשמים שהורשעו בעבירות שעלו כדי "מעשה טרור" כהגדרתו בחוק המאבק בטרור, התשע"ו - 2016; ת"פ (מחוזי י-ם) 40118-06-21 מדינת ישראל נ' ראזם (5.1.22) - 25 חודשי מאסר; ת"פ (מחוזי י-ם) 66152-06-20 מדינת ישראל נ' אבו סכראן (7.3.21) - 18 עד 26 חודשי מאסר; ת"פ (מחוזי י-ם) 63709-05-18 מדינת ישראל נ' אבו חמוס (1.4.19) - 12 חודשי מאסר.

15. במישור הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש להביא בחשבון את העובדה שהעבירה של ניסיון ההצתה בצוותא בוצעה על ידי נאשם 1 וחבריו לאחר תכנון מוקדם שכלל הצטיידות בבקבוקי תבערה ובזיקוקים, ועטית רעלות, וכי

גם העבירה הנוספת של ניסיון לתקיפת שוטרים, הגם שאין אינדיקציה שהיא תוכננה מראש, לא ניתן לומר עליה שהיא הייתה ספונטאנית.

חלקו של הנאשם בביצוע העבירות משמעותי. במסגרת ביצוע העבירה של ניסיון ההצתה ירה הנאשם זיקוקים לעבר כוחות הביטחון, ובמסגרת העבירה הנוספת נטל הנאשם חלק בידוי האבנים יחד עם חבריו.

במישור הנזק שעלול היה להיגרם כתוצאה מביצוע העבירות, יש להביא בחשבון כי העבירות בוצעו בחבורה, תוך שימוש במגוון אמצעים, במקרה הראשון בקבוקי תבערה וזיקוקים ובמקרה השני אבנים. עם זאת, יש להביא בחשבון כי הלכה למעשה לא נטען בכתב האישום כי נגרם נזק רכוש או גוף כתוצאה ממעשיהם של נאשם 1 וחבריו.

חומרה מיוחדת נודעת לעובדה שאת העבירות ביצעו הנאשם וחבריו נגד כוחות הביטחון, וחומרה מיוחדת במיוחד נודעת לעובדה שאת העבירה של ניסיון תקיפת השוטרים ביצע הנאשם יחד עם חבריו כנגד כוחות הביטחון שעה שאלו היו עסוקים בפעילות לשם מעצר דרושים לחקירה, וכי מטרת מעשי הנאשם וחבריו הייתה לסכל פעילות זו.

ולבסוף, בראייה כוללת יש להביא בחשבון לחומרה את העובדה שנאשם 1 ביצע מספר עבירות, הן העבירה נושא כתב האישום שלפניי, הן העבירות נושא כתב האישום המצורף, זאת תוך תקופה קצרה יחסית של חודשיים - בין מאי 2022 לבין יולי 2022 - דבר המלמד על נחישותו לבצע עבירות מסוגים שונים, שהמשותף להן הוא העמדת הציבור וכוחות הביטחון בסכנה של ממש.

16. לנוכח כל האמור אני קובע כי מתחם העונש ההולם בגין העבירות בהן הורשע הנאשם במסגרת כתב האישום המצורף עומד על 18 עד 36 חודשי מאסר בפועל.

17. הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

לזכות שני הנאשמים יש לזקוף את העובדה שהם הודו במיוחס להם ובכך חסכו מזמנה של המאשימה ומזמנו של בית המשפט. שני הנאשמים גם הביעו חרטה על מעשיהם, אם כי כעולה מתסקירי שירות המבחן הם התקשו לקבל אחריות מלאה על מעשיהם.

עברם הפלילי של שני הנאשמים נקי.

נסיבות חייהם של שני הנאשמים, כפי שהן פורטו בתסקיר שירות המבחן מלמדות על קשיים מסוימים שהיו מנת חלקם. נאשם 1 הושם בגיל 13 בפנימייה, אותה הוא עזב בגיל 17 על מנת להשתלב בשוק העבודה. נאשם זה גם עבר תאונה במסגרת עבודתו ועל כן הוא לא עבד עובר למעצרו. נאשם 2 הפסיק ללמוד בגיל 16 והחל לעבוד עם אביו. מצבה הכלכלי של משפחתו איננו שפיר. נאשם 2 גם מטפל בהוריו והוא נישא לאחרונה. ואולם, חרף האמור לא שוכנעתי כי לנסיבות חייהם של הנאשמים הייתה השפעה של ממש על העבירות שביצעו. כמו כן, לא שוכנעתי כי מצבם הנוכחי של הנאשמים הוא כזה שבעטיו עונש מאסר שייגזר עליהם יגרום להם או למשפחותיהם נזק העולה על הנזק שנגרם בדרך כלל כתוצאה משליחתו של אדם למאסר.

כעולה מתסקירי שירות המבחן, נאשם 1 לא ביטא מוטיבציה לשילוב בהליך טיפולי, וגם בעניינו של נאשם 2, אשר

שחרר לאחר חודש של שהייה במעצר, לא ניתן היה לשקול אפשרות שילוב בהליך טיפולי, זאת בשל התייחסותו המצמצמת למניעים שעמדו בבסיס ביצוע העבירה.

מהעונש שייגזר על שני הנאשמים תקוזז כמובן תקופת שהותם במעצר, וכן אתחשב לעת גזירת עונשו של נאשם 2 בעובדה שהוא שוהה במעצר בית תקופה של כשנה.

בגזירת עונשו של נאשם 1 אביא בחשבון את עמדת המאשימה לפיה ניתן לחפוף חלקית בין העונשים שייגזרו עליו.

18. שקלתי אם להורות כי עונש המאסר שייגזר על נאשם 2 ירוצה בעבודות שירות, ואף הוריתי על עריכת חוות דעת על ידי הממונה על עבודות השירות, תוך שהבהרתי לנאשם 2 כי אל לא לפתח ציפייה מוקדמת או הסתמכות על יסוד החלטתי. חוות הדעת הוגשה ונאשם 2 נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות. ואולם, בסופו של יום סבורני כי אין להורות כן, זאת לנוכח העובדה שנאשם 2 יזם את עבירת הקשר, לנוכח עובדות כתב האישום המלמדות על כך שהוא ניסה לקדם את הקשר על ידי משלוח תמונות של האקדח ועל ידי כך שהביע נכונות לאפשר לקונה לבחון את האקדח, ולנוכח התייחסותו המצמצמת של נאשם 2 לעבירה. ויודגש, תסקיר שירות המבחן המליץ להטיל על נאשם 2 "ענישה מוחשית אשר תהווה גורם מרתיע לעתיד".

19. אשר על כן אני גוזר על נאשם 1 בגין כל העבירות בהן הוא הורשע, את העונשים שלהלן:

א. 26 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו לפי רישומי שב"ס.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי אותן ירצה הנאשם בפועל אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא הוא יבצע עבירת נשק מסוג פשע או עבירה מהעבירות בהן הוא הורשע לפני.

ועל נאשם 2 אני גוזר את העונשים שלהלן:

א. 6 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו לפי רישומי שב"ס.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי אותן ירצה הנאשם בפועל אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא הוא יבצע עבירת נשק מסוג פשע או עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע.

נאשם 2 יתייצב לריצוי עונשו בימ"ר ניצן ביום 4.2.24 עד לשעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות ועותק מגזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים - 074-7831077, 074-7831078, ולהתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס ברשימת הציוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

ככל שיוגש ערעור על פסק הדין אזי יעוכב ביצוע עונשו של נאשם 2 עד לתום הליכי הערעור.

עד להתייצבותו של נאשם 2 לריצוי עונשו ימשיכו לחול עליו תנאי השחרור הנוכחיים.

הודע לנאשמים על זכותם לערער לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ג כסלו תשפ"ד, 26 נובמבר 2023, במעמד הצדדים.